

**Základní škola a Mateřská škola
Radostín nad Oslavou**

ŠVP pro zájmové vzdělávání

KAMARÁDI

ZPRACOVALA:	Marie Černá
SCHVÁLIL:	Mgr. Jan Hladík, Školská rada
ÚČINNOSTI OD:	1.9.2019

1. Identifikační údaje:

Adresa: ŠD při ZŠ a MŠ Radostín nad Oslavou

Radostín nad Oslavou 136, 594 44

E-mail: zsradostin@seznam.cz

Telefon ZŠ: 566670211

ŠD: 566670290, mobil: 734429671

Web: www.zsradostinno.cz

IČO: 48895300

Platnost ŠVP: od 1.9.2019

.....

ředitel školy

2. Charakteristika zařízení, umístění, vybavení ŠD

Školní družina má tři oddělení. Kapacita školní družiny je 90 dětí. Do jednotlivých oddělení může být zapsáno max. 30 dětí. Školní družina je určena žákům 1.-4. tříd. Žáci vyšších tříd mohou být do školní družiny zapsáni v případě volných míst po zapsání všech zájemců z řad mladších žáků. Upřednostněny jsou děti zaměstnaných rodičů.

Popis materiálních podmínek

Školní družina je součástí základní školy, nachází se v 1. poschodí přístavby školy. Využívá pro svou činnost zpravidla 2 místnosti vybavené stolními hrami, stavebnicemi, dětskými časopisy apod. Dále jsou vybaveny výtvarnými a didaktickými pomůckami, radiomagnetofonem s CD přehrávačem, televizorem, videem, DVD přehrávačem, počítačem, dataprojektorem a elektrickými klávesami. ŠD navštěvuje rovněž knihovnu, počítačovou učebnu, cvičnou kuchyňku, keramickou a školní dílnu. Družinové děti mohou využít k pohybovým aktivitám tělocvičnu ve škole, školní hřiště a dětské hřiště. Na školním pozemku se starají o záhonky s květinami.

Školní družina zahajuje činnost pravidelně v 10,45 a končí v 15,00 hodin. Během dopoledního vyučování navštěvují děti ŠD podle rozvrhu dělených hodin. Tato provozní doba platí po celý školní rok mimo prvního a posledního dne školního roku (zpravidla 1.9. a 30.6). Provozní doba jednotlivých oddělení se může lišit podle počtu dětí a kroužků pořádaných školou a družinou.

Po dobu celého odpoledne je dětem k dispozici za poplatek družinový čaj ze školní jídelny.

3. Konkrétní cíle vzdělávání

Hlavním cílem zájmového vzdělávání je smysluplné trávení volného času.

Cíle výchovně vzdělávací práce ve ŠD:

- všestranně rozvíjíme osobnost dítěte s důrazem na klíčové kompetence vycházející ze ŠVP
- vedeme děti k aktivnímu využívání volného času
- vybavujeme děti dostatkem námětů pro naplňování volného času
- rozvíjíme u dětí samostatnost, zodpovědnost, posilujeme jejich sebevědomí
- vedeme děti k všestranné a otevřené komunikaci
- rozvíjíme u dětí schopnost společně řešit problémové situace přirozenou cestou
- vedeme děti k pozitivnímu vztahu k přírodě
- zajišťujeme dětem odborné pedagogické vedení
- poskytujeme dětem bezpečné prostředí nejen z hlediska fyzického zdraví, ale i z hlediska emocionálního a sociálního
- upevňujeme spolupráci s rodiči.

Konkrétní cíle pro žáka:

- žák dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti
- používá šetrně vybavení ŠD (hry, výtvarný materiál)
- pracuje bezpečně s nástroji
- tvořivě myslí, logicky uvažuje a řeší problémy- zapojuje se do školních akcí, rozvíjí cit pro místní zvyky a tradice.

4. Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. KOMPETENCE K UČENÍ: učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU: všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE: ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.

4. SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE: samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit-přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE: učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí(přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i druhých.

6. KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU: orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

5. Délka a časový plán vzdělávání

Vzhledem k věkové skladbě dětí je tento vzdělávací program tvořen na tři roky, tedy na dobu jednoho vzdělávacího cyklu, což umožňuje reagovat vhodně na měnící se podmínky, přesouvání témat během dlouhodobé docházky žáků do družiny, provedení evaluace činností a dosažených výsledků.

Plán je rozvržen do čtyř bloků na čtyři roční období: začátek školního roku, podzim, zima (a předvánoční období adventní), jaro. Rozdělení po měsících vychází a podporuje motivační zaměření školního roku. Tematický plán činností v ŠD tvoří přílohu tohoto dokumentu.

Vytváří jej vychovatelky, které ho konzultují s ředitelem školy. V jednotlivých blocích se dále rozvíjejí výchovné složky společensko-vědní, přírodovědné, estetické, pracovní, tělovýchovné a hudebně – pohybové.

6. Formy vzdělávání

Výchovně vzdělávací činnosti v naší školní družině probíhají v souladu s Vyhláškou 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání především formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, podle tohoto vzdělávacího programu. Do denního režimu jsou zahrnuty také spontánní aktivity, především v rámci ranní a koncové družiny, odpoledních klidových činností a při pobytu venku.

Naše školní družina realizuje i příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činnost, které se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přihlášení do ŠD k pravidelné docházce. Jedná se většinou o jednorázové akce – besídky, karneval, výlety apod. Aktivit, které probíhají mimo areál školy, se děti mohou zúčastnit pouze s písemným souhlasem zákonných zástupců.

Zájmové vzdělávání uskutečňujeme zejména těmito formami

- Skupinová práce
- Individuální práce
- Komunitní kruh
- Výklad
- Dramatizace
- Projekty
- Práce s knihami, časopisy
- Vyprávění
- Rozhovor
- Pozorování
- Hra
- Práce s encyklopediemi, mapami, internetem
- Soutěže
- Výstavy
- Besedy
- Kvízy, křížovky, doplňovačky, skrývačky, rébusy
- Vycházky
- Pohybové aktivity
- Odpočinek, relaxační techniky

7. Obsah vzdělávání

V naší školní družině se zaměřujeme především na osobnostní a sociální výchovu a výchovu k trávení volného času. V návaznosti na Školní vzdělávací program naší školy se snažíme nejen o rozvoj všech klíčových kompetencí, ale především o rozvíjení komunikačních a sociálních dovedností. Největší inspiraci čerpáme v kapitolách Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Člověk a jeho svět, dále pak Informační a komunikační technologie a Umění a kultura.

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. Mimo obsah vzdělávání nestojí ani příprava na vyučování.

Hlavní úlohou odpočinkových činností je odstranění únavy. Zařazujeme je po obědě. Jedná se o klidové hry a klidné činnosti (poslech, individuální četba, individuální kreslení aj.).

K regeneraci sil dochází v činnostech rekreačních. Zařazujeme hry a spontánní činnosti.

Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost žáka. Umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci školních neúspěchů, rozvoj pohybových dovedností a poznání. Tato činnost je řízená, kolektivní nebo individuální, organizovaná nebo spontánní.

Příprava na vyučování je uskutečňovaná formou didaktických her či vypracováváním domácích úkolů (vždy a pouze se souhlasem zákonných zástupců). V této činnosti žáci získávají nové informace, nebo si opakuji a utvrzují dříve získané vědomosti.

Vzdělávací oblasti základního vzdělávání:

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, požární zbrojnice, orientace v prostoru a čase, odhadnout vzdálenost v čase, kopec, serpentina, vrchol, úpatí), beseda o naší vesnici -historie. Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova (Kompetence činnostní a občanské). Pomáháme u dětí vytvářet vztah ke svému bydlišti, k naší zemi.

Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimo slovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely, práce s internetem-vyhledávání informací).(Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální.)

Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit).(Kompetence k trávení volného času).

Rozmanitosti přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody (kompetence k učení).

Člověk a jeho zdraví

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma, nové pohybové hry v místnosti, tělocvičně, terénu, relaxační cvičení- dodržování pitného režimu.(Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské).

Informační a komunikační technologie

1. Základy práce s počítačem (využití zákl.funkcí, dodržení zákl.pravidel bezpečné práce s hardwarem i softwarem, ochrana dat před poškozením, ztrátou, zneužitím)
2. Vyhledávání informací a komunikace (komunikace s internetem)
3. Zpracování a využití informací (práce s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru)

Informační gramotnost již u dětí od 6 let.

Umění a kultura

Vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání, cestování. Osvojení estetiky - krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Umění se vyjádřit jazykem – DRAMATICKÁ VÝCHOVA, obohacení emocionálního života.(Kompetence komunikativní.)

Použití nekonvenčních výtvarných technik, výstavy, módní přehlídky, nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací, DVD.

8. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných žáků bude nabízet ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

- individuální přístup
- rozdělení pracovních úkolů na dílčí části
- vybavení didaktickými pomůckami
- různorodá nabídka činností
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- možnost podílet se na tvorbě programu
- spolupráce s rodiči
- spolupráce se školou spolupráce se třídními učiteli na tvorbě plánů pedagogické podpory a individuálních plánů, jejich naplňování a vyhodnocování

9. Psychosociální podmínky

Náplň činností ŠD je věkově přiměřená. Při činnostech jsou respektovány potřeby jedince a je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima.

10. Hodnocení

Hodnocení jednotlivých činností probíhá většinou formou společné diskuse s dětmi v průběhu a na závěr jednotlivých činností. Měřítkem pro hodnocení činností v naší ŠD je především zájem dětí účastnit se programu, jejich chuť podílet se na jejich vytváření. Dalším z měřítek je pozorování jednotlivých dětí a jejich vývoje, sledování výsledků jejich práce.

11. Podmínky přijímání uchazečů do školní družiny

Do školní družiny jsou děti přijímáni na základě řádně a včas odevzdané přihlášky podle těchto kritérií /do naplnění kapacity/:

1. žák naší školy
2. řádně a včas odevzdaná přihláška
3. žák prvního ročníku
4. žák druhého ročníku
5. žák třetího ročníku / do naplnění kapacity/
6. žáci vyšších ročníků k pravidelné docházce do naplnění kapacity
7. Vpřípadě volné kapacity mohou být poté zapsáni i žáci, kteří nesplňují podmínku pravidelné docházky (kroužky, volné odpolední hodiny, čekání na odjezd autobusů)

8. Žáci nezapsaní k pravidelné docházce (čekající na kroužky, po kroužcích, po náboženství apod.) se mohou zúčastnit činností družiny, pokud počet dětí v oddělení v danou dobu nepřesáhne 25 a to na základě předchozí domluvy zák. zástupců s vedením ŠD. Za předpokladu, že budou žáci dbát pokynů vychovatelky a dodržovat stanovená pravidla jednotlivých oddělení. Mimořádných akcí, pořádaných školní družinou se mohou zúčastnit i nezapsaní žáci v případě volné kapacity a po předchozí dohodě s vychovatelkou.

Zápis do školní družiny probíhá v první den školního roku ve školní družině. Do školní družiny jsou děti zařazovány na základě písemné přihlášky, kterou je třeba odevzdat nejpozději do tří pracovních dnů ve školní družině. V průběhu školního roku lze dítě přihlásit, jen pokud nejsou oddělení naplněna do plného počtu.

Odhlášení žáka ze ŠD je nutné provést písemnou formou.

Při opakovaném porušování Řádu školní družiny, ohrožování zdraví a bezpečnosti vlastní i ostatních, časté nerespektování pokynů vychovatelky, může být žák ze ŠD vyloučen. O vyloučení žáka rozhoduje ředitel školy ve správním řízení.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce se zákonnými zástupci probíhá osobně nebo písemně. S činností ŠD se mohou zákonní zástupci seznamovat na webových stránkách školy. V průběhu roku jsou seznamováni s plánovanými akcemi ŠD písemným sdělením.

12. Ekonomické podmínky

Měsíční poplatek dítěte za pobyt v ŠD činí 50,-Kč.(Vybíráno od dětí přihlášených k pravidelné docházce). Platí se předem ve dvou splátkách - za období září až prosinec a leden až červen. Splatnost první splátky (200,- Kč) je do konce září, splatnost druhé (300,-Kč) do konce ledna. Platí se hotově vychovatelce ve školní družině.

13. Personální podmínky

Vychovatelky v naší školní družině jsou iniciátorkami a průvodkyněmi dětí při nabízených činnostech, které mohou řídit přímo i nepřímo. Navozují jednotlivé činnosti, motivují děti k těmto činnostem, umožňují jim rozvíjet jejich zájmy a spolu s dětmi jejich výsledky hodnotí. Smyslem jejich práce je probouzet v dětech aktivní zájem o okolí, rozvíjet jejich přirozenou zvědavost, chuť navazovat jejich sociální kontakty, rozvíjet komunikace mezi dětmi. Zájmové vzdělávání je řízeno zpravidla dvěma vychovatelkami, které se vzájemně doplňují ve svých činnostech. Spolupracují s učitelkami 1. stupně tak, aby práce družiny dále rozvíjela klíčové kompetence u žáků.

14. Bezpečnost ve školní družině

Vychovatelka ŠD zodpovídá za žáka po celou dobu jeho pobytu v ŠD

Po nástupu žáka do školní družiny ho prokazatelným způsobem seznámí s vnitřním řádem ŠD. Bez dohledu vychovatelky se žáci nesmí pohybovat mimo prostory ŠD.

Do oddělení ŠD se zapisuje nejvýše 30 žáků na pravidelnou docházku, pokud výchovná práce se žáky probíhá mimo areál školy, připadá na 1 vychovatelku nejvýše 24 žáků.

Žák odchází ze školní družiny podle informací uvedených zákonnými zástupci na přihlášce. Před každou činností jsou žáci poučeni o bezpečném chování.

Práva a povinnosti dětí

- užívat spontánně celé prostředí školní družiny při dodržení smluvených pravidel
- vybrat si, jestli se zúčastní vychovatelkou nabízených aktivit
- nerušit svým jednáním ostatní, pokud volí jinou činnost
- podílet se na rozhodování o společných záležitostech
- vyjadřovat svůj názor, naslouchat jiným, hledat společná řešení
- podílet se na vytváření a respektování společných pravidel soužití

Pravidla soužití

- neopouštět prostor činností bez domluvy s vychovatelkou
- dodržovat hygienu
- neničit věci, práci a úsilí druhých
- vracet věci na své místo
- dokončit započatou práci
- nekřičet, používat vhodná slova
- umět požádat o pomoc, poděkovat
- neubližovat si, ale pomáhat, je-li třeba
- domluvit se vždy předem na pravidlech a dodržovat je
- důvěra, pravdivost, naslouchat druhým

15. Zveřejnění školního vzdělávacího programu ŠD

ŠVP je volně přístupný k nahlédnutí ve ŠD. Dokument je rovněž zveřejněn pro žáky, pedagogy i veřejnost v elektronické podobě na webových stránkách školy.

Poznámka:

Každý školní rok je vytvořen Roční tematický plán školní družiny.

Obsah

1. Identifikační údaje:.....	1
2. Charakteristika zařízení, umístění, vybavení ŠD	2
3. Konkrétní cíle vzdělávání.....	2
4. Klíčové kompetence	3
5. Délka a časový plán vzdělávání	4
6. Formy vzdělávání	4
7. Obsah vzdělávání	5
8. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.....	6
9. Psychosociální podmínky.....	7
10. Hodnocení	7
11. Podmínky přijímání uchazečů do školní družiny	7
12. Ekonomické podmínky	8
13. Personální podmínky.....	8
14. Bezpečnost ve školní družině	9
15. Zveřejnění školního vzdělávacího programu ŠD	9

Zpracovala : Marie Černá